

TUREW - PAŁAC

Wieś Turew (gmina Kościan, powiat kościański) znana jest przede wszystkim z tego, że jej właścicielem w XIX w. był jeden z najwybitniejszych Wielkopolan tamtego stulecia, gen. Dezydery Chłapowski herbu Drya, żołnierz napoleoński, uczestnik powstania listopadowego, a później poseł na sejm i członek pruskiej Izby Panów, ożeniony z Antoniną Grudzińską herbu Grzymała.

Działania generała w Turwi skupiały się głównie na gospodarstwie i wzorowym funkcjonowaniu majątku, objęły jednak również barokową rezydencję, która w 1 połowie XIX w. została przez niego przebudowana w modnym wówczas stylu neogotyckim. Prawdopodobnie powodem tej przebudowy była nie tylko chęć dostosowania zastanej siedziby do trendów nowej epoki, ale też odcięcie się od tradycji XVIII w. oraz stylu życia ojca generała, starosty Józefa Chłapowskiego, którego poglądy, upodobania i przekonania były skrajnie różne od poglądów syna. Niewątpliwie tego typu działaniem było usunięcie herbów rodzinnych, widniejących niegdyś w naczółku frontowego ryzalitu pałacu.

Prace budowlane podjęte zostały w latach 20.-30. i zakończone przed połową XIX w. Rozbudowano wtedy wschodni ryzalit frontowej elewacji, dostawiając do niego masywną, lecz niską wieżę, zwieńczoną krenelażem, o nietynkowanych pierwotnie elewacjach, z ostrołukowymi otworami okiennymi. Ostrołukowe otwory okienne, wyposażone w dekoracyjną stolarkę z maswerkami, wprowadzono również w innych elewacjach pałacu, wspartych w tym czasie dodatkowo uskokowymi przyporami, sugerującymi znacznie wcześniejszą metrykę budowli. Nowa organizacja wnętrza parteru miała na celu adaptację ich na pokoje dla weteranów wojen napoleońskich, dawnych towarzyszy generała.

Zmiany te zostały częściowo zniwelowane w trakcie późniejszych przebudów. Zachowała się jednak zwieńczona krenelażem wieża oraz neogotycka kaplica dobudowana w latach 1846-1847, przy wschodniej elewacji bocznej rezydencji, połączona z nią aneksem z przejazdem bramnym w przyziemiu. Jest to niewielka budowla o wysmukłych proporcjach bryły, założonej na prostokątnym rzucie i nakrytej wysokim, dwuspadowym dachem z uskokowymi szczytami. Pozostawione w nietynkowanej cegle elewacje wsparte zostały uskokowymi przyporami i przeprute wydłużonymi, ostrołukowymi otworami okiennymi. W parku przy pałacu rośnie kilka pomnikowych okazów dębów, z których największy jest dąb "Dezydery".

Obecnie znajduje się w pałacu Stacja Badawcza Instytutu Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN. Zwiedzanie pałacu jest możliwe dla grup zorganizowanych.

Po przeciwnej stronie pałacu znajduje się gorzelnia, przed którą urządzono wystawę dawnych urządzeń przemysłowych.

Adres:

Stacja Badawcza Instytutu Środowiska Rolniczego i Leśnego PAN w Turwi
ul. Szkolna 4, Turew
64-000 Kościan
tel. 065 513 42 53

Gmina Kościan

Tu warto mieszkać, pracować i działać...

2014-04-22

Data zamieszczenia dokumentu w serwisie internetowym

464

Nr
dokumentu